

Utpostens
dobbeltime

Jeg satte 5 betingelser

Carol Pascoe

INTERVJUET AV TOVE RUTLE

En historie om en ung jente som kom til Norge for å studere medisin.

Hennes første møte med Norge var et forholdsvis uvennlig fremmedpoliti

og arresten på Fornebu fordi hun manglet dokumentasjon på

at hun var tatt opp ved det medisinske fakultet i Oslo. Uten å kunne språket,

kun hundre dollar i lommen og ingen kontaktperson eller kontaktadresse – da er en god porsjon humor og en solid gudstro, en gave.

Carol Pascoe er født 1969 i Zimbabwe. Hun er datter av en farmer som «mistet» deler av farmen sin under de store landreformene fra år 2000–2005.

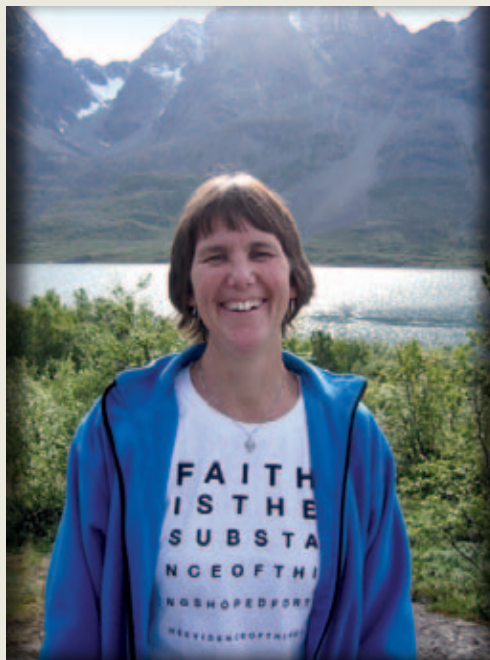
Carol var yngst av fire søsken og faren var opptatt av at hun skulle dra ut i verden, og få seg en utdannelse. Det førte til at hun dro til United World Colleges of the Atlantic i Wales i 1986. Hun hadde ønsket å studere medisin siden hun var barn. Hun ville nemlig bli «misjonær-doktor» og var særlig inspirert av Dr. David Livingston.

Nå er hun kommunelege i Lyngen i Troms. En liten kommune med ca 3150 innbyggere. Her har hun bodd og jobbet i femten år, og selv om det nok kan være eksotisk i Lyngen, så er det langt fra både Zimbabwe og Dr. Livingstons reiser og spennende møter med afrikanere.

Fortell hva det var som gjorde at du kom til Norge.

I Wales fikk jeg norske venner, de var hyggelige og fortalte blant annet mye om Norge. De var også veldig tydelige på hvor vanskelig det var å komme inn på medisinstudiet. De var så ærlige at de trodde ikke jeg hadde noen muligheter, men mente at jeg kanskje kunne søke i Sverige.

Det var to fine år i Wales, men jeg lengtet etter hvert tilbake til Zimbabwe. Jeg planla derfor at etter skoleavslutning skulle jeg reise rundt i verden før jeg dro tilbake. Jeg følte likevel at jeg i det minste måtte søke på medisinstudiet. Det var noe med ikke å slippe drømmen min

helt. Så derfor søkte jeg Universitetet i Oslo, jeg var jo sikker på at jeg ikke kom inn der, og det ville legalisere min retur til Zimbabwe. Glad som jeg var dro jeg ut på min verdensekspedisjon. Fra en flyplass i USA ringte jeg til min venninne i England som tok imot min post mens jeg var på reise, for å høre siste nytt. Jeg ble kjempeoverrasket da hun fortalte at jeg var kommet inn på medisinerstudiet i Oslo...

Hva gjorde du da?

Jeg ringte til faren min, som var en klok mann. Han visste riktignok ikke hvor verken Norge eller Skandinavia var... Men han sa at hvis du ikke drar... blir det alltid liggende som en ubrukt mulighet i deg, og det er ikke verre enn at du kan komme hjem hvis det ikke går bra. Så da tenkte jeg at dette forsøket kunne være en grei erfaring å få med meg før jeg dro hjem.

Dine medstudenter i Wales hadde altså ikke skremt deg nok?

Nei, ikke egentlig. Jeg er kristen og jeg hadde spurt dem om det var noen kristne i Norge. De kunne fortelle at i Norge er alle kristne, (Carol ler en hjertelig latter...) så selv om det ble korrigeret til at det ikke er så mange som er personlig kristne, så tenkte jeg at det var et positivt utgangspunkt.

Var ikke det et noe svakt grunnlag å bygge på? Du måtte jo i alle fall være her i seks år hvis du skulle fullføre studiet.

Jeg var ung og hadde ungdommens mot... Carol ler igjen

sin smittende latter. Dessuten hadde jeg veldig positivt inntrykk av de nordmennene jeg hadde truffet i Wales. I tillegg hadde jeg hele tiden i bakhodet at hvis det ikke gikk bra så ville jeg dra hjem.

Men jeg fikk det travelt fra flyplassen i USA. Jeg måtte reise direkte til Oslo for å være tilstede ved oppstartsdatoen jeg hadde fått. Jeg hadde derfor bare min «vagabondsekk», mitt pass og 100 dollar da jeg satte kursen mot Oslo.

Da jeg ankom Oslo lufthavn, den gang Fornebu, ble jeg stoppet i passkontrollen med mitt zimbabwiske pass. Der var de svært alvorlige og spurte hvor lenge jeg hadde tenkt å oppholde meg i Norge. Jeg svarte som sant var at jeg skulle studere medisin, og at jeg trodde det ville ta seks år... Da jeg ikke kunne dokumentere dette ble jeg satt i arrest.

Er det mulig for deg å huske hva du tenkte da? Det var jo i tillegg en fredag ettermiddag.

Jeg tenkte at dette er galskap... her sitter jeg alene på en celle... i et fremmed land...

En kvinnelig politi som nok skulle avsløre meg som løgner og uønsket person i Norge stilte kjappe spørsmål mens hun så meg dypt inn i øynene. Jeg glemmer ikke de øynene hennes. ler Carol igjen. Politifolkene diskuterte over hode på meg og jeg forsto ingenting av hva de sa. Men jeg opp-

fattet at de sa «ikke sant»... Da husket jeg at mine norske venner ofte slang på «ikke sant» på slutten av setningene enten de snakket norsk eller engelsk... We are eating out today – *ikke sant?* Jeg hadde vært nysgjerrig på hva dette ikke sant betydde, og de forklarte at det oversatt betydde not true.

Da jeg oppfattet at fremmedpolitiet mente jeg snakket usant, bedyret jeg at det var sant at jeg var kommet inn ved Universitetet i Oslo, og jeg må ha virket overbevisende. Jeg spurte om de ikke kunne kontakte UiO for å sjekke. Jeg husker ennå stemmen og tonen til han som ringte; «Dette er fremmedpolitiet på Fornebu...» (klokken var da 15.00, fredag, siste dagen i fellesferien) Til alt hell traff de en person som kunne bekrefte at jeg snakket sant.

Jeg burde være glad, men jeg følte meg veldig alene!

Det var da jeg tok en samtale med Vårherre. Jeg sa at hvis du mener at jeg skal bli i dette landet så må du gi meg tydelige tegn på det. Men hvis jeg skal være her, så må jeg stille følgende betingelser:

- Jeg må ha et sted å bo
- Jeg må få penger til å overleve
- Jeg må få en kirke å gå til
- Jeg må få en kristen venn
- – og jeg må lære meg å mestre språket

Det er unektelig ganske krevende betingelser å stille, selv til Vårherre, hvordan gikk det?

Jeg var så heldig for det ble tilkalt folk til Kontoret for utenlandsstudenter som åpnet kontoret, og jeg fikk beskjed om å ta bussen til Oslo hvor de tok imot meg. De ordnet så jeg fikk studenthybel fra mandag, mens i helgen måtte jeg ordne meg selv. Jeg var igjen heldig, en jente fra Berg skole som hadde vært i Wales ble kontaktet og jeg fikk være hos henne den helgen. Kontoret for utenlandsstudenter kunne imidlertid fortelle at jeg ikke kunne regne med å starte direkte på medisin, jeg som ikke kunne et ord norsk. Det var en strek i regningen, ler Carol... Jeg måtte lære om det norske samfunn, dets historie og utvikling, og selvsagt lære meg norsk. Jeg følte at jeg ikke hadde et helt år å bruke på å lære meg dette, jeg tenkte at jeg kunne lære det underveis. Men det måtte avlegges bestått prøve på dette før studiestart, og jeg ble derfor ganske sikker på at jeg ville være tilbake i Zimbabwe i løpet av kort tid. Prøven skulle nemlig avlegges mandagen etter min ankomst.

Min husvert for helgen gjorde sitt beste for å lære meg det mest elementære; jeg heter... jeg kommer fra... osv. I tillegg prøvde jeg å lese om det norske samfunn. Det var ganske overveldende og det var nok ingen, inkludert meg selv, som trodde at jeg skulle bestå denne prøven. Tanken på at jeg skulle hjem gjorde meg heldigvis ganske avslappet.

Jeg møtte opp på universitetet. Fikk til slutt spørsmålene på engelsk, og klarte å besvare noen. Men det var en utfordring å skulle beskrive norsk samfunnsliv med historisk perspektiv fra Lindesnes til Nordkapp. Jeg visste jo ikke engang hvor disse stedene var.

Språkstesten var muntlig, og jeg startet med å fortelle at; «Jeg heter Carol og jeg er fra Zimbabwe...»

For å gjøre en lang historie kort, så skjedde det som ble min lykke. De skriftlige prøvesvarene var lagt i en bil, som ble stjålet. Språkstesten besto jeg fordi de som skulle intervju meg ble så begeistret da de hørte hvor jeg kom fra at de begynte å fortelle om egne opplevelser... så tiden løp ut, og jeg bestod... til min store forundring.

Jeg begynte derfor rett på medisin, uten å kunne norsk eller noe særlig om norsk samfunnsliv og historie.

Ja, du hadde bestått testene, og du hadde fått deg tak over hodet. Men hvordan gikk det med de andre betingelsene du hadde satt?

Siden jeg ikke visste noe om at jeg kunne søke studielån, før etter at det var gått nesten et halvt år, så søkte jeg på jobber jeg kunne ha ved siden av studiene. Jeg var heldig der også for jeg fikk jobb som barnepike en dag i uken hos

en hyggelig familie. Da kunne jeg dekke utgiftene jeg hadde til husleie, og hadde i tillegg noen få kroner å leve for. Men da jeg fikk studielån fikk jeg det veldig bra.

Når det gjaldt å ha tilhørighet til en kirke eller en menighet så var også det en spesiell historie som jeg skal gjøre kort. Mine foreldre hadde vært på en stor konferanse i USA hvor det var et norsk ektepar som presenterte seg i forsamlingen, og min mor kontaktet dem. De tok kontakt med meg og det viste seg at de bodde i Bærum, der de introduserte meg i menigheten.

Helt i starten på studiet ble det en del utfordringer på grunn av min manglende norsk forståelse. Jeg ante for eksempel ikke hva som foregikk da de hadde navneoppfør første dagen. Det ble registrert av en jente som kom bort til meg og presenterte seg. Jeg var nok litt stresset over alt som var hendt på kort tid, og kanskje også litt usikker på hvordan det skulle gå med meg. Så jeg spurte henne spontant om hun var kristen... da hun svarte bekræftende på dette så skjønte jeg at nå kunne jeg slå meg til ro. Elisabeth og jeg ble etterhvert bestevenner.

Språket tilegnet jeg meg ved å lese aviser, og ved å lytte til nordmenn som snakket sammen. Fysikk, kjemi, latin og gresk hadde jeg fra før, så disse forelesningene bruke jeg på å gjøre meg kjent med språket, byen og landet. Jeg kjørte mye med trikken, der lærte jeg mye, ler Carol.

Jeg syntes det var krevende og vanskelig å være utenlandsstudent i Oslo. Kulturen var fremmed og det var tette miljøer det var vanskelig å komme inn i.

Jeg hadde en periode jeg følte meg veldig ensom og hadde lyst til å reise hjem, men jeg holdt ut. Men jeg hadde nok ikke klart å gjennomføre studiet hvis jeg ikke hadde hatt Gud jeg kunne konsultere underveis.

Hvordan er det med din hjemlengsel nå?

Jeg jobber nå som kommunelege i vakre Lyngen og jeg trives godt. Lyngen har en fantastisk natur. Jeg er veldig glad i å gå på ski, og om sommeren padler jeg kajakk og svømmer. Jeg har familie med fire barn som også trives godt her og vi deler friluftsjentressen alle. Det er gode sider av livet.

Når det gjelder det faglige, så hender det nok av og til jeg føler jeg kommer til kort når det gjelder samfunnsmedisinske oppgaver, jeg synes ting tar så lang tid. Men jeg har bodd her så lenge at jeg kjenner pasientene, deres familier og samfunnet godt. Det er en glede å kunne hjelpe og forstå pasientene ut fra den enkeltes ståsted.

Men det er klart; drømmen min er å være en bro som kanaliserer et eller annet tilbake til mitt eget land. Vi har så mye her i Norge og mens i Zimbabwe har de så lite. Så jeg ser ikke bort fra at jeg en eller annen gang vil delta i en eller annen form for bistandsarbeid.

Livet er spennende, sier Carol, med sin smittende latter og sitt direkte blikk.